

Anderhalve eeuw in Oisterwijk

39. Emmen

Emmen

Er is beweerd dat de Emmens een tak van het geslacht van de Wiel vormen. J. van Dijk noemt in zijn genealogie Van Roessel als vrouw van Arnoud Aerts van Roessel en Gertrudis, dochter van Jan Emmert Sijmons van den Wiel¹. Jan is door ons echter slechts aangetroffen als: Jan Embert Sijmons. De heer van Dijk noemt Geertrui ook als Geertruyt Jan Emmen. Van de nog steeds verkondigde mening dat de meeste families eerst op het eind van de 18de eeuw een familienaam aannamen of deze geregeld gingen voeren schijnt hier juist het tegendeel bewezen te worden. De oude Meierijse schepen-protocollen geven tot in de 14de eeuw zeer vaak een achternaam. In het spraakgebruik van de zeventiende eeuw schijnen die geslachtsnamen echter in kleinere plaatsen niet zoveel gebezigd te zijn geworden. De pastoors volstonden bij doopschrijving in hun eerste doopboeken dan ook meestal met de voornaam (en soms de vadersnaam) van de vader en de voornaam van de moeder te vermelden. Zonder nader bewijs kan dan ook niet ontkend worden dat Jan Embert Sijmons niet als van den Wiel vermeld mag worden.

Jan is getrouwd met Sijke (Lucia), dochter van Peter Claas Ketelaars. Hun kinderen delen in 1692 de erfenis². Het zijn: Peter; Wouter; Simon, Embert; Geertrui - de reeds genoemde vrouw van Arnoldus Aart van Roessel - ; en Maria, in 1692 getrouwd met Adriaan Hendrik Robben (Adriaan Robbert Hendricx).

Wouter Jan Emmen - hun zoon - is reeds weduwnaar als hij in 1706 trouwt met de weduwe van Egen Teurlings, Allegonda Adriaan van Kempen, welke ook van Liempde genoemd wordt³. Zijn eerste vrouw zal Jacomijn Hoppenbrouwers geweest zijn. De erfgenamen van Wouter en Jacomijn delen in 1729⁴. Dat zijn: Antonie Wouter Jan Emmen, met wie we zodadelijk vervolgen; nakomelingen van Maria, de dan reeds overleden echtgenote van Cornelis Jan Rijsbroeck; en Willemijn, eerst getrouwd met Adriaan van Buel, later met Jan van Iersel.

¹ B.L. jg. 15 (1966), 66;

² R. 351,53v en 89v - 1657; R. 409,173v - 1713; R. 477,130 - 1692; R. 479,131v - 1698;

³ H. Teurlings, Teurlings, in Campinia, jg. 2 (1972), 92;

⁴ R. 487,5v - 1729;

Antonis Wouter Jan Emmen is weduwnaar van Maria Hermans van Iersel als hij 11 februari 1714 voor de oisterwijkse schepenen trouwt met Petronella, dochter van Peter Aarts van Heck bij Maria Antonie Gijsberts Peynenborg⁵. Twee kinderen uit zijn eerste huwelijk zijn: Jacoba (Jacomijn), gedoopt in 1704, en getrouwd met Jan Adriaan Baasten⁶; en Adriana, gedoopt in 1706. Uit de tweede echt zijn vijf kinderen te Oisterwijk gedoopt: Petrus, in 1715; Jacobus, 1716; Adrianus, 1718; Maria Anna, 1724 - 1783, (eerst getrouwd met Cornelis Brok(ken), begraven te Tilburg in 1751, later met Daniel Bierings); en Embert Antonie Emmen, gedoopt op 7 februari 1727. Embert Antonie Emmen was met Adriaan Govertse van der Aa en Adriaan Janse van Iersel, gedrieën te Oisterwijk, en Johannes Adriaan Cornelis Hendriks, geboren te Drunen maar ook wonend in de vrijheid, in 1752 van plan naar Rome te reizen⁷. Hij trouwt te Oisterwijk op 1 mei 1757 (N.H.) Geertrui Mathijssen, dochter van Zeger Mathijssen en Maria, dochter van Adriaan Robbert Hendriks. Ze is 7 april 1732 te Oisterwijk gedoopt, doch bij haar huwelijk woont ze in Enschoot. De echtelieden wonen te Oisterwijk achter de grote kerk in het Torenstraatje. Embert Emmen overleeft zijn vrouw en is 9 oktober 1798 begraven. Van hun tien kinderen die ze te Oisterwijk hebben laten dopen kennen we er een vijftal die volwassen werden en in 1804 de erfenis van hun ouders verdelen⁸. Niets dan de doopschrijving hebben we gevonden van: Antonius, 1758; Petronella, 1759; Silvester Cornelius, 31 december 1760; Jacoba, 1767; en Jacobus 1769. Maria, gedoopt in 1762, volgt hierna onder nummer 39. Haar dochter, Godefrida de Backer, onder nummer 9.

Adriaan Emme (1764 - 1846) is als 82-jarige rentenier te Oisterwijk overleden. Hij had samen met zijn broeder Wouterus Emme (1776 - 1864) en zijn zuster Petronella (1778 - 1828) een boerderij die ze onverdeeld hielden door niet te trouwen. Cornelis Emme (1772 - 1840) is wel getrouwd. Hij woont met zijn vrouw Catharina van den Meydenberg (1780 - 1823) uit Moergestel op een boerderij op Kerkhoven. Ze hebben een zestal kinderen gekregen.

Van de tien kinderen van Embert Antonie Emmen kennen we er dus slechts twee met nakomelingen.

39. Maria Emmen,

dochter van Embert Emmen en Geertrui Mathijssen, gedoopt te Oisterwijk 19 oktober 1762 (R.K.), overleden te Oisterwijk 27 januari 1830, trouwt te Oisterwijk 18 mei 1794 (R.K.) met Godefridus of Govert de Bakker, bouwman (1830), zonder beroep (1843), zoon van Gosewien de Bakker en Cornelia Wolfs, gedoopt te Moergestel 6 juni 1755 (R.K.), overleden te Oisterwijk 16 juni 1844.

Rond 1824 wonend aan de zuidkant van de Kerkstraat, nummer 20, met twee kinderen: Goverdina, 1800; en Embert, 1803. Hun inwonende dienstmeid is dan 69 jaar: Cornelia de Man, 1754.

In 1832 is dit huis hun eigendom⁹, met bovendien een aanzienlijk aantal bouw- en weilanden, heide en moeras, alsook terreinen met hakhout en dennehout. De eigendommen zijn gelegen in de Kreitehei, de Schijf, aan de Hoogstraat (tegenover de huidige "Knuistboom" aan de Tilburgseweg), in de Laarakkers, de Begijnvelden (nu de Putten), de Kleine Hei, aan het Spijk en de Gemullehoeken.

Hun kinderen zijn:

- A. *Godefrida of Goverdina de Backer* (**9**), gedoopt te Oisterwijk 5 november 1800, overleden te Oisterwijk 19 januari 1875, trouwt te Oisterwijk 16 mei 1828 met Johannes van de WIEL (**152**).
- B. *Eibert de Backer* (**9a**), bouwman (1830, 1842), gedoopt te Oisterwijk 18 maart 1803, overleden te Oisterwijk 24 juli 1860, trouwt te Oisterwijk 22 april 1830 Johanna Cornelia Janssens, dochter van Jan

⁵ R. 376, II, 38 - 1682;

⁶ R. 487,5v - 1729;

⁷ F. Smulders, Op reis naar Rome, in K.M. jg. 6 91953), no. 9: R. 510,90;

⁸ R. 501,34 - 1804;

⁹ Sectie F, nummer 409;

Wouter Janssens en Maria Johannes Princen, gedoopt te Tilburg 18 juli 1809, overleden te Oisterwijk 20 mei 1842. In tweede huwelijk te Oisterwijk 20 november 1843 Cornelia Scheffers, dienstmeid te Oisterwijk (1843), dochter van Embert Emmen Scheffers en Elisabeth van Kuyk, gedoopt te Enschoot 4 augustus 1801, overleden te Oisterwijk 16 januari 1871.

Wonend aan het Kerkeind (1860), aan het Lindeind (1871).

BESPROKEN FAMILIES

de BACKER, de BAKKER, EMMEN, van de WIEL.

uit: www.devrijheidoisterwijk.nl 22-10-2010